MIRADA AL PRESENT

En el transcurs d'aquest mes de març, hem vist tres cops d'estat, o sigui, més o menys tres revolucions o contrarevolucions -que és fer una revolució per evitar que la faci un altre. En efecte, amb pocs dies de diferència han estat enderrocats els governs de l'Irak i de Síria, i ara, als darrers dies de març, hi ha hagut un cop d'estat a Guatemala. Els dos primers són uns moviments paral.lels, segons sembla; tots dos es presenten com a reivindicadors de la força revolucionària aràbiga que Kassem a Irak i la contrarrevolució de 1961 a Síria havien frustrat.

El cop de Guatemala sembla que tingui un signe totalment contrari. Si els militars representen una força revolucionària en els països àrabs, estem acostumats a veure quelcom totalment diferent en els militars hispano-americans.

Aquests cops, hem de creure-ho, no han estat un simple caprici d'un grup d'oficials. La inestabilitat d'un règim prové normalment de que hi ha un problema seriós que no ha estat abordat. No és perque sí que hi ha una "massa revolucionària" Si es vol procurar una pau vertadera cal afrontar abans tots els problemes de cada home; no amb un esperit paternal sinó veient en l'altre un germà que ha de resoldre ell el seu problema, i nosaltres sols el podem ajudar.

A més hem de constatar una altra notícia dolorosa. França ha fet esclatar una altra bomba atòmica al Sahara. No volem discutir al país veí el dret a la pròpia defensa. Però pensem, cal fer despeses tant fortes com la de mantenir tot el procés de fabricació de bombes atòmiques? No tot són flors i violes per l'economia francesa. Les vagues dels miners ens ho recorden, i fa ja prop d'un mes que duren.

Però, encara que tinguessin ja resolt del tot el problema intern, pot oblidar-se que dues terceres parts de la humanitat passen gana, estan subalimentades, com es diu avui dia. És ben recent la crida de la F. A. O. en aquest aspecte. També hi ha una llei de la caritat entre els països. Recordem les paraules de Joan XXIII "la pau cristiana esta arrelada en les virtuts teologals: fe, l'esperança i la caritat no fonamenten pas una posició de defensa, tancada en un mateix.

La pau cristiana sols pot basar-se en una actitud cristiana de comprensió de noblesa, de joc net. El Papa ha rebut fa molt pocs dies a Adjubey gendre de Kruschev, director d'Izwetzia un dels periòdics més importants i oficials, a la vegada, de la U. R. S. S. Aquesta visita no significa pas l'aprovació d'una determinada política i menys de la seva filosofia. Tots sabem que no és pas conciliable el comunisme amb el cristianisme. Però sí que una actuació de debò cristiana és oberta als altres i els estima tot i saben que ens faran la guitza. Nosaltres només podem jugar net, no podem anar amb embolica. Els cristians tenim esperança, sabem que la victòria és nostra malgrat les aparences.

La nostra esperança és el Crist, Ell és el vencedor, Ell és la nostra Victòria. Sabem que guanyarem, però per això cal que busquem la justícia i la cerquem sigui on sigui, sense por de polítiques ni de traves.

Un fet que ens toca molt més de prop ens recorda aquesta obertura i aquest respecte per l'altre. El govern espanyol ha autoritzat l'establiment de la Societat Bíblica, protestant, a Madrid. També es parla de lleis que permetran una molt més lliure acció de les confessions no-catòliques a Espanya. Tot plegat potser ens farà pensar una mica més seriosament la nostra posició ecumènica. I recordem-ho, no és pas amb armes que es defensa l'esperitual, no és per la guerra que aconseguirem una pau i una unió de les consciències. Llegiu sobre això l'interessant novella de Gertrudis von Le Fort "les Noces de Magdeburg".

Quatre capellans barcelonins han marxat a Amèrica, a Valparaíso, més concretament. Reflexionem sobre la dimensió missionera del nostre cristianisme; no hi ha una autèntica vida d'Església si no hi ha una obertura a tots els seus problemes. Però pensem també que sols viurem de debò una Església universal si estem arrelats en la nostra Església de Barcelona. Sols viurem tots els problemes de l'Església si som capaços de viure els nostres problemes. És a través d'aquesta comunitat concreta que vivim l'Església universal. Perquè vivim aquí hem de pensar en uns problemes de fora.

Sols qui estima unes coses concretes té la garantia d'estimar-ho tot. Sols qui ha sabut arrelar aquí, podrà algun dia arrelar en un altre país i estimar-lo. Sols qui hagi penetrat en el fons de si mateix podrà entendre l'altre, l'Altre, i donar-se li. Una postura així crearà uns vertaders lligams entre dues comunitats, entre dues Esglésies i les enriquirà amb una autèntica amistat.

esge

Seminario Conciliar Barcelona

(Amb llicencia ecl.) ABRIL 1963 Nº 29

EXPERIÈNCIES PERSONALS SOBRE ESCOLTISME

Després d'haver viscut uns quants anys el món escolta, em sembla interessant aprofitar l'ocasió que dóna "Euge" per reflexionar-hi una mica i treure'n algunes conclusions.

S'entra normalment a l'escoltisme en l'etapa de llobatons, que correspon a aquella edat entre set i dotze anys en què sols es juga i somnia.

- Ja sigui perquè un amic del col.legi et parla d'unes aventures molt divertides, o aquell familiar que n'era partidari... el fet és que un dia et trobes que ets llobató.

Passada la timidesa normal de l'infant en un lloc desconegut s'hi troba com peix a l'aigua. Tot és un constant joc, una constant competició, i allò que l'infant fa individual i espontàniament, allí es fa en equip i d'una manera dirigida a educar-lo.

A la vegada es troba que tots els equips i la seva organització està feta amb els noms i segons l'idea del "llibre de la jungla" d'en Rudyard Kipling. Així l'imaginació de l'infant en mig d'un ambient apropiat té un heroi a la seva mida: Mowgli, l'infant que, criat entre els animals, es converteix en un lleial amic d'ells.

Aprofitant aquesta imaginació i les ganes de guanyar en els jocs, l'infant es va espavilant i aprenent a ser com Mowgli, lleial jugant net, a ser útil a casa seva, a ser enginyós i a formar un equip.

- Encara recordo a Mn. Batlle, gran educador: Un dels seus jocs predilectes era recollir amb la boca un llibre posat dret a terra. Però amb la condició de fer-ho agafant-te el peu esquerre amb la mà dreta. Davant la teva incompetència t'animava i t'ajudava apretant-te el cap. Quan, tot satisfet, li presentaves el llibre recollit t'asseia a la falda i t'omplia la boca de caramels.

Tot ho feia amb un gran amor: un amor que ens educava.

Ara, passats uns anys, veig que els llobatons a més d'espavilar, sense adonar-te'n t'ensenyen a ser lleial i útil als altres.

- Quan ja era dels llobatons més grans, un dia l'Akela em va dir que tenia de passar als minyons.

El dia del pas estava emocionat i no me n'adonava del que feia.

A un cantó, tota la secció formada i a l'altre els llobatons amb l'Akela. Sols una corda posada a mitja altura ens separava. Dintre meu pensava que saltar una corda, tants cops ho havia fet jugant! no costava gaire...

D'aquesta senzilla cerimònia, quan la fas, no encopses pas tot el sentit. S'està pendent de moltes altres coses externes. Quan ha passat un temps hi descobreixes aquest alt sentit de superació, d'avanç en la vida, que sols s'aconsegueix per l'esforç. Encara que sigui petit, com el de saltar una corda a mitja alçada.

Passada l'alegria natural del moment quedes desconcertat.

- Encara tinc present l'arribada a la que havia de ser la meva patrulla. El cap em va rebre moltamablement i amb un to franc que inspirava confiança, em va presentar en Josep -el segon-, en Lluís -secretari-, en Pere -el pioner- i en Jordi -l'encarregat de material-. Tots més grans que jo i desconeguts per a mi.

Aquest desconcert ve motivat també pel fet que les activitats encara van massa grans per l'edat de dotze anys.

- A les reunions de secció era quan les passava més magres. Sobretot amb els "rotllos" sobre atzimuts de topografia, comentaris de la llei, pel consiliari i els assaigs d'expresió. No entenia res, però estava quiet, perquè veia els altres que escoltaven.

Per poder entendre les tècniques i lluir l'uniforme ple d'ensenyes, la reacció primera és fer-se gran, passar proves i fer la promesa.

- Les proves eren molt senzilles, i els caps, potser perquè em veien petit, eren molt benèvols. Així ràpidament vaig passar-les totes.

Només havia de presentar-me al Concell d'Honor Va ser una nit en el campament de Nadal. Quan tots se n'anaven a dormir, em vaig quedar sol amb els caps i el consiliari.

Allò era molt seriós i em feia por: no me n'havien fet mai cap. Després de xerrar una estona sols, els caps em feren acostar i ja al mig d'ells en actitud de ferms, començaren a fer-me preguntes. Moltes no sabia contestar-les; eren molt difícils i estava nerviós. Malgrat tot, després d'una breu consulta entre ells es van posar drets. Jo ja temia la negativa, però el cap em va tranquil.litzar donant-me una gran alegria en dir-me que podia fer la promesa. L'endemà, abans de la Missa, davant tota la secció formada i saludant la bandera de Sant Jordi, vaig prometre ser lleial a Déu i a la pàtria, ajudar tothora l'altre gent i obeir la llei escolta.

Quasi no te n'adones del que fas, i et creus el centre d'atenció de tot el món. Sols tens una consciència que et compromets a quelcom molt seriós.

A aquesta edat en què et toca anar a buscar llenya i rentar plats, car encara no tens tècnica per fer altres coses, estàs molt sol.

És l'època en què ja has passat d'extrovertit a introvertit; llavors és necessari que la patrulla estigui unida i que cada u exerceixi un càrrec, descubreixi la necessitat i l'existència d'uns altres que caminen amb tu i necessiten el teu treball. D'aquesta forma se't van obrint horitzons i despertant responsabilitats.

El pas a Segona Classe exigeix ja una tècnica: has de saber tallar arbres, fer una cuina ben feta, saber el Morse i el Semàfor, utilitzar la brúixula i el plànol sobre el terreny... És el moment en què hi estàs millor, no et consideren petit, perquè saps tècnica i encara no tens la responsabilitat d'un cap. Quedes ple amb el que tens. D'altra banda és quan el gust del risc i de l'aventura és més fort.

Disfrutes enormement a les sortides, als campaments i als grans jocs, fets amb gran realisme i a gran escala: alguns duren dos dies; la patrulla va sola amb alguna missió a cumplir. És un moment de gran malgast d'energies, de moltes ganes de lluitar. Sens més que mai el contacte amb la natura, la seva grandesa i la llibertat que dóna; a la nit contemples els estels, i restes extasiat de la seva grandesa, que deixa descubrir una mica l'Infinit, l'Infinit de Déu Creador i Omnipotent.

No veus el sentit del que estàs fent, però agrada. No te n'adones com has adquirit una colla de coses; veus que els companys d'escola no les tenen: el sentit de l'honor, de la lleialtat, de la puresa. Això sobre tot es veu en les converses i en la manera de tractar les coses. I, després d'uns anys, em sembla que s'adquireixen satisfent les ganes de saber amb la tècnica, omplint els diumenges amb excursions, i en general amb l'ambient sa que si ha a l'escoltisme.

De catorze a quinze anys hi ha un canvi en el noi, i, com és natural, porta una crissi que a l'escoltisme repercuteix amb un desànim, ja que tot allò que fins ales hores satisfeia, queda insuficient. No en tens prou amb anar rebent coses sinó que necessites demostrar que ets capaç de ser responsable i de donar-te als teus -

companys. És quan l'escoltisme dóna el millor.

Se t'anomena cap o segon de patrulla, responsable d'un grup de nois.

Ja no n'hi ha prou amb anar seguint. És necessari obrir camí als teus companys, ser per a ells el germà gran que satisfà els seus ideals.

- Quan vaig entrar a l'escoltisme admirava els caps, sobre tot durant les excursions. No sé com s'ho feien, però no es cansaven mai i sempre eren els que animaven els altres. Sempre recordaré el cap portant la motxilla del més petit perquè el pobre ja no podia. Quan vaig ser més gran vaig descobrir que els caps també es cansaven i per això els admirava més encara.

Aquesta labor de testimoni és la del cap. Diuen que "tal cap tal patrulla" i és veritat. Tots els nois estan pendents d'ell i ell ha de respondre de tots.

- Encara tinc present el campament en què el cap agenollat, amb el cap baix, pregava per nosaltres, - pels nostres pares, i pels nostres problemes. Allò em va fer comprendre que Déu és un amic que ens ajuda i ens estima.

Essent cap has d'estimar els de la patrulla i alhora has de conèixer'ls a fons per poder-los jutjar en els consells d'honor i orientar-los per ser millors.

Aquest constant preocupar-te pels altres t'exigeix un gran esforç de superació de tu mateix.

Conduint la patrulla per la natura, canvies la manera de veure-la, et fitxes més en les coses petites que estudies en el batxillerat i comences a descobrir per ella el Déu Amor.

A aquest descobriment ajuda molt la Missa de campament, encara que té el perill de caure en un sentimentalisme.

El portar la patrulla et duu molta feina de preparació de les coses, sens el neguit de ser cap, i les relacions amb la família i l'ambient social, fluixes abans, encara es debiliten més.

Se't van presentant nous problemes puix la patrulla és insuficient i els punts de mira s'obren a camps més extensos.

- A l'estiu sortia normalment amb una noia. Un dia em vaig donar compte que no era únicament l'amistat el que em feia anar amb ella sinó també la necessitat de la seva agradable companyia.

En una visita feta a unes barraques em va frapar la manera com vivien aquella gent. Això va despertar en mi una consciència social i un inconformisme, i em vaig trobar en la necessitat de prendre una actitud política per resoldre aquest problemes.

D'aquests problemes en els minyons no s'en parla, i és en les reunions de caps i segons de patrulla (PFC) que se'n parla. Sense voler, la PFC es va separant - cada cop més de la secció, va prenent més autonomia i als disset anys formen una colla i passen al Clan.

Sobre la Ruta (Clan), l'última etapa de l'escoltisme, no en puc explicar gaires coses per no haver-la viscuda. Malgrat això descriuré una línea general.

Després de passar de la secció, hi ha dos anys per conèixer i estudiar més o menys els problemes que es presenten a aquesta edat. Tots els coneixements adquirits desemboquen en l'exigència i les ganes d'un - servei.

Passats aquets anys i fent un servei és quan l'escolta topa amb la realitat i baixa del seu món ideal i teòric, treballant en feines reals i concretes. I és en la colla que troba el sosteniment i l'ajut necessaris.

En tota la Ruta, el Guia més que seguir un mètode molt concret està en un ambient i unes directrius perquè ell mateix s'eduqui. Així, quan es considera suficientment format, demana l'investiment, amb el qual l'escoltisme el deixa perquè treballi i creï una família tot donant testimoni d'allo que s'ha rebut.

Vist tot això en conjunt, voldria fer un balanç de la vida escolta que he viscut.

De les coses més difícils que té per superar l'escoltisme al nostre país és l'estar lligat a una classe social i econòmica. Una possible solució seria l'ajuda de l'estat que és l'encarregat de vetllar per l'educació dels ciutadans.

L'ajuda de l'estat, però, també té els seus perills. Per una banda l'escoltisme es pot convertir en un grup educatiu d'una certa tendència política, o bé en part de l'exèrcit. D'ambdues coses en tenim mostres als països estrangers. Per altra part, una ajuda excessiva de l'estat pot portar els nois a una burgesia i a un rebutjar l'esforç de guanyar-se les coses, al tenir la certesa que l'estat ho subvencionarà tot.

Una altra solució és amparar-se en organitzacions com parròquies, escoles, centres socials...

Molt esperançador és l'augment de minyons a Barcelona -el de les altres ciutats no el conec- que ha estat molt gran: Fa onze anys només hi havia la secció - de Mn. Batlle; ara, no sé si m'han informat bé, n'hi ha cent. Això vol dir que sense comptar llobatons ni guies, n'hi ha quasi tres mil.

En augmentar d'aquesta manera, ha presentat varis problemes:

El de una organització general que s'ha solucionat amb la D. D. E. (Delegació diocesana d'escoltisme).

El de la falta de caps, amb dots d'educador i d'organitzador i sobretot la falta de consiliaris que coneguin l'escoltisme d'una manera viva.

Parlant amb gent externa al moviment, m'han senyalat, -després els he pogut observar- dos problemes molt importants:

El d'una formació molt humana i poc religiosa i el d'una espècie de "racisme" de classes.

Quant al primer, és veritat que hi és, ja que fins ara els consiliaris havien d'actuar per iniciativa pròpia, però ara es comença a buscar la solució. El setembre passat ja hi va haver un Camp-Escolta de consiliaris. I entre ells cada cop s'insisteix més en el contacte personal amb els nois, puix ambientalment ja s'ha lograt una consciència religiosa. També la D. D. E. ha començat a publicar uns llibrets tractant de problemes actuals de Catolicisme.

Quant a aquesta espècie de racisme que arriba a ser internacional en la joventut escolta, és veritat, i no hi veig possible solució. El sistema del moviment ja ho porta, i fins i tot en la mateixa llei es senyala una diferència: "L'escolta és amic de tothom i germà dels altres escoltes".

En aquestes breus ratlles he intentat donar una idea de les meves experiències escoltes.

El fi ha estat doble: donar a conèixer breument com és a la pràctica aquest moviment. I, per altra part, reflexionar i suspesar el que m'ha donat.

Estaria content si aquest escrit ens mogués a comptar amb l'escoltisme i arribar a conèixer-lo a la pràctica, anant a algun camp d'estiu, assistint a un Camp-Escolta de consiliaris...

Jordi Cardelús - Miquel Serra

(I Premi d'Assaig. "Concurs EUGE")

DIMENSIO COMUNITARIA DE LA CONVERSIO

Purificació de l'Església

L'Església es purifica en el que té d'humana com a testimoniatge de la transcendència, per aparèixer - més una i santa davant del Pare, essent signe de credibilitat en el món.

Conversió

El cristià, com a integrant de l'Església, s'ha de convertir usant de l'ascètica com a camí; i d'això en sortirà una Església més purificada.

La conversió és la resposta que l'home dóna a l'obertura de Déu: Gràcia-Paraula que li dóna l'Església actual presencia de Crist al món.

És per això que aquesta progressiva conversió s'ha de realitzar en la comunitat. En ella s'escolta la Paraula i es rep la Gràcia. Però cal tenir en compte que també la resposta té una dimensió comunitària.

Comunitat - Conversió - Ascètica

La conversió gira entorn del Misteri, al qual ens acostem comunitàriament. Més, radica en el Misteri mateix. I la participació en ell, requereix una ascètica personal-comunitària.

La nostra contingència ens exigeix de concretar-nos en unes realitats espai-temporals, a l'hora de disposar-nos a la conversió. Llavors totes aquestes paraules, que hem anat dient, adquireixen uns límits molt - definits, encara que sense perdre gens de la seva profunditat, i guanyen en claredat:
- Església: la d'avui, la que està en Concili
- Conversió: la meva.
- Ascètica: el meu camí de conversió.
- Comunitat: la nostra, la de Barcelona, viscuda des del Seminari.

La nostra comunitat davant la Paraula

No hi ha pas dubte que sociològicament considerat, el fet comunitari condiciona les persones. Per tant tota comunitat -en un sentit sociològic- que es plantegi la seva actitud davant la Paraula de Déu per tal de ser simultàniament comunitat eclesial, no es pot sostreure de la seva dimensió sociològica amb els consegüents condicionaments.

Per això, tota persona en una comunitat, s'ha de plantejar comunitàriament una ascètica concreta que - doni com a fruit un ambient més propici per a poder - escoltar amb cor net la Paraula de Déu. Es tracta d'una ascètica d'acció i omissió que faciliti el despullament de prejudicis que ens tanquen a la Paraula.

Concretant més, a la nostra comunitat del Seminari no és pas aliè el pessimisme, que en certes ocasions arriba a enfosquir l'ambient. Ambient enrarit - -poc cristià- que pot provenir d'un avís - considerat inoportú per nosaltres. Pessimisme davant d'un diàleg somniat i no aconseguit, sensació d'incompresió en sentir-se jutjat externament. Sensació de soledat en no veure uns camins positius de realització. Por de revisar seriosament els mòbils profunds de la nostra acció, per trobar-se sola i únicament apuntalat per un compromís pres solitàriament. Por de ser jutjat massa promptament si se surt de la perifèria personal... Certament tot això enrareix l'ambient.

Davant d'aquest ambient no hi ha evasió possible, - és un fet i cal afrontar-lo. Tant el qui s'hi troba com el qui no s'hi troba ficat, tant el qui l'ha provocat com el qui no l'ha provocat, tant el qui té una postura segura com el qui no la té tant segura o gens, com el qui la té insegura, fruit d'una seguretat ponderadament relativitzada.

I potser qui més feina hi té és qui no es troba dins d'aquest ambient, perque té uns principis segurs. I és d'esperar que si aquests són tan segurs, siguin l'Evangeli, i per tant la solució més oportuna.

Qui es troba dins d'aquest ambient dens, també -- s'ha d'exigir seriosament a fi d'alliberar-se'n. Més encara, per a destruir-lo.

Es tracta de ser fidels a la realitat, de pensar que si hi ha uns llibres que parlen de sociologia és perquè responen a una realitat, cosa potser difícil d'entendre per nosaltres, acostumats a trobar les realitats uns anys després d'haver llegit llibres; però cal fer un esforç. És el primer grau de respecte a la persona: no- posar dificultats perquè l'altre pugui plantejar-se la - vida seriosament. Mentre no hi hagi una acció concreta de cara a aconseguir això, és difícil creure que, en una línia objectiva, ens estimem. Mentre jutgem -- promptament, mentre no escoltem l'altre -l'altre també és aquell qui no pensa com jo-, mentre en nom - dels principis ens manqui el principi del respecte a la persona, mentre, en nom del diàleg, anem a penetrar a la interioritat de l'altre sense obrir la nostra porta, és difícil que puguem, sense grans dificultats, anar a escoltar la Paraula de Déu amb cor net; es farà difícil la conversió; l'Església, la que està en Concili, per part nostra no es purificarà.

No es tracta de posar uns punts difícils per a constatar els graus de virtut que tenim aconseguits, no es tracta de mesurar la nostra heroïcitat. Es tracta de facilitar el camí de la conversió. L'ascètica no és el termòmetre de la vida espiritual, és camí de conversió.

I qui pensi que busquem la vida fàcil va molt equivocat, encara que no busquem la difícil. Busquem la cristiana, i si és difícil demanarem força a Déu per poder-ho realitzar.

La nostra comunitat que dóna resposta a la Paraula

La meva resposta a la Paraula no em compromet - només amb Déu. Aquesta resposta m'exigeix encarnar -la realment en la comunió i ser testimoni d'aquesta - comunió en la meva vida, i implica un compromís amb dimensió comunitària. El misteri de l'Encarnació, - fruit de l'acceptació de la Paraula, comporta unes exigències concretes d'acció.

La comunió amb el Cos de Crist ens fa més germans, ens integra més a la comunitat, i això s'ha de concretar en la nostra actuació.

No és legítim plantejar-se la vida individualment, encara que dintre de l'esquema del reglament. No és legítim ignorar l'altre encara que dintre del mateix esquema. No és legítim que el nostre estudi enriqueixi només la petita comunitat del curs el dia que el professor pregunta.

Aquí també hi té un lloc l'ascètica. És necessari un esforç de renúncia de realització individual per tal d'arribar a una promoció col.lectiva.

Però en arribar aquí, cal tenir en compte un perill el més subtil dels individualismes, el de l'home obert. Cal obertura, però obertura en la profunditat, que és la zona de confluència humana. La superfície divideix i només uneix en quant és signe de la profunditat. És per això que no deixa de ser indispensable malgrat tot.

En la nostra comunitat hi ha molts grups d'acció comuna, però cal que siguin signes d'una comunió més profunda. Cal aprofundir les nostres relacions superficials, al contrari l'acció ens dividirà més. En ella es defineix la interioritat personal, i de no arribar a ella ens crearem barreres infranquejables.

Avui que parlem tant d'una pastoral de conjunt, si la nostra tasca és evangelitzar, i això no és altra cosa que un testimoni de vida, com podrem donar un testimoni d'Església si no formem autèntica comunitat de vida?

Una cosa tenim certa: si no responem a la Paraula no hi haurà Pasqua per a nosaltres. Ja no podrem ni resar el Confiteor, ja que no respondria a una actitud autèntica de conversió, de penitència cristiana. No haurem col.laborat a la purificació de l'Església.

Robert Alcaraz

EL NOSTRE LLENGUATGE I EL LLENGUATGE DEL MON

L'Església, avui, té plantejat un greu problema: trobar un llenguatge vivent per transmetre als homes el missatge evangèlic. Un llenguatge que tots els homes entenguin i estimin.

Perquè crec que el Seminari pateix més del que ens pensem aquest problema, i perquè jo mateix el pateixo, m'he atrevit a parlar-ne encara que estigui lluny de la solució.

El llenguatge és una de les riqueses més grans que tenim, perquè ens permet de viure en comú i construir-nos en comú la vida. El món interior de cada u es manifesta als altres per la paraula, per la mirada, per la mateixa vida. M'agrada de tot això dir-ne llenguatge. No sols de les paraules, sinó sobretot de la vida que contenen i transmeten als altres.

El cristià, lloc de trobament de la paraula humana i la Paraula de Déu

Per al cristià el llenguatge té tot un significat nou. És símbol de la comunió essencial que hi ha entre nosaltres, i és instrument de la salvació del món. La funció sacerdotal del cristià l'entenc com un esforç d'absorbir i patir en la pròpia ànima els neguits de tots els homes, establint així els corrents d'una germanor profunda i, deixant-se simultàniament penetrar i transformar per la Paraula de Déu, donar pas a la seva força ordenadora. Per això el cristià ha d'estar present al món, i escoltar tothom, i estimar tothom i intentar de comprendre tothom, per tal que el seu llenguatge sigui el llenguatge dels homes. Però en ell hauria de ser encara molt més simple i més entenedor que el mateix llenguatge dels poetes. No podem pas anar pel món predicant el Crist amb llenguatge filosòfic. El nostre parlar ha de ser aquell amb el qual tots ens fem entendre. Per això el millor llenguatge és la pròpia vida. És així com el nostre llenguatge pot ser més senzill que el dels poetes i, sobretot ser més profund, dir més veritat. No obstant això, no n'hi ha pas prou amb viure: cal també parlar. Millor dit, parlar segons la vida, és una de les formes més intenses de viure. Parlar en veritat. Dur la Veritat als llavis.

El sacerdot

I en això, tant o més que el laic, el sacerdot necessita posseir vitalment les paraules dels homes del seu temps i país. Pensar i viure el mateix llenguatge. Totes les aspiracions nobles, tota la set d'Absolut que neguiteja el cor dels homes, el sacerdot les ha d'haver respirat juntament amb ells. És així com la Paraula de Déu il.luminarà, tot il.luminant-lo a ell, els homes d'aquesta època. Encara que la nostra vida no és la del laic, ens cal viure molt a prop d'ell, per tal que en acostar-nos a Déu, el nostre cor li parli -de veritat- en nom dels homes que ens volten.

És per això que em fa sofrir veure que nosaltres no parlem el seu mateix llenguatge. Que ens esforcem -malaguanyat esforç!- a aprendre un altre llenguatge diferent.

El llenguatge de Déu, la pedagogia de Déu, la visió que Déu ens dóna del món, certament que és distinta de la dels homes. Aquest llenguatge sí que l'hem d'aprendre encara que no sigui el nostre. Precisament perquè encara no és el nostre. Però no és del llenguatge de Déu del que parlava, sinó del llenguatge humà que cerca el diàleg amb Déu. I aquest, ha d'ésser en nosaltres el mateix que parlen i viuen els homes del món d'avui.

Llenguatge i vida

Perquè ens fem aquest món convencional de relacions superficials? Cal que ens donem a conèixer en allò que tenim de més viu. Tan senzill que fóra ser fidels a les comunitats cristianes que ens han dut al Seminari i que ens esperen, i establir el diàleg amb Déu i entre nosaltres, sense renegar d'aquelles paraules senzilles i familiars que ja sabíem! I segurament també seríem més fidels al mateix esperit apostòlic de l'Església si, quan necessitem ampliar el nostre llenguatge -o filosofia, o visió de la vida- ho féssim seguint el ritme de les vides que avui ens acompanyen en el nostre pelegrinatge. Fóra així com els homes que ens trobarem tot caminant entendríen la nostra vida i les nostres paraules, i podríem esdevenir veritables signes de la Veritat.

Entre nosaltres mateixos, no hi sobren massa paraules fredes i convencionals, mentre hi falta un parlar segons el que veritablement vivim en la solitud, quan ens trobem a nosaltres mateixos i trobem Déu? El nostre parlar és pobre de massa ric que el volem. Perquè potser hem oblidat que el llenguatge sols té valor quan és manifestació de la vida. I la vida, normalment, és molt més senzilla.

Josep Mª Gimènez

SOBRE L'HUMOR

DERECHO DE PROPIEDAD, SOCIALISMO Y PENSAMIENTO CRISTIANO.

Jean-Yves Calvez
Cuadernos TAURUS nº 39

El P. Calvez, director de l'Institut d'estudis socials de la Universitat catòlica de París, ens ofereix en aquest llibre, que és el compendi de dos articles seus apareguts a "Documents A. C. O." una breu però profunda reflexió sobre l'evolució del concepte de propietat privada en els socialismes centro-europeus durant aquestes últimes dècades. Després es formula la pregunta: Quina és la posició de l'església respecte a la propietat? Exposa aquí, de manera esquemàtica, la doctrina de l'església.

En l'apartat tercer dóna un judici crític sobre l'evolució del concepte de propietat en el socialisme contemporani. El socialisme considera la propietat més des del punt de guaita "distribuitivista" que com gestió personal i responsable de les coses, aspecte, aquest últim, molt remarcat per l'església, donada la seva positiva importància.

En l'apartat quart assenyala una sèrie de factors que cal tenir en compte per a portar a terme el pensament cristià sobre la propietat.

En les notes finals planteja la posició cooperativista de la propietat enfront de la concepció de l'església.

Josep Xicart

SENS CHRETIEN DE L'HOME de Jean Mouroux

Aubier, Ed. Montaigne, Paris 1958
Trad. esp. en Ed. Studium (Madrid-Buenos Aires, 1956), p. 254, cms. 20x14.

Com la veritat cristiana veu i explica l'home en la seva grandesa, en la seva misèria, en la seva resurrecció començada ja ara per la redempció? Aquest és el problema al qual vol respondre aquesta reflexió teològica sobre la paradoxa concreta de l'home a la llum de la Paraula de Déu.

Dos capítols - com a introducció - situen l'home - dintre els valors temporals i el "misteriós univers", on es juga el seu destí. Tres capítols sobre el cos humà, que ja és el mateix home. Cinc capítols consagrats als valors espirituals - persona, llibertat, amor - que defineixen la grandesa única de l'ésser humà, i el respecte o menyspreu dels quals condicionen la mateixa existència d'una civilització.

Llàstima que no siguin abordades directament les qüestions referents a la "Comunitat". L'autor n'és -- conscient del caràcter incomplert d'aquest esbós.

Aquesta reserva no ens treu de considerar l'obra - de Mouroux com un dels millors assaigs contemporanis d'antropologia cristiana - 8 edicions en 13 anys - per la profunditat en l'anàlisi, sobrietat i elegància en l'expressió.

Josep COLOMER

A vegades he pensat que si algun dia Déu em fes la pregunta que va fer a Salomó: què vols?, segurament li demanaria que em dongués sentit de l'humor. Crec que és d'aquelles coses que un no es penedeix mai de tenir i que si se sap usar bé, dóna un sentit noi i més dinàmic a la vida. Però, això sí, amb la condició que sigui un humor autèntic i real. Perquè és una cosa fàcil de comprovar, que hi ha molts diversos tipus d'humor i no tots es poden situar en aquesta perspectiva - de bona orientació i autenticitat.

Jo em limitaré a assenyalar-ne dos tipus, o millor, dues orientacions generals que poden enquadrar dintre seu tots els diversos matisos i tota la gamma de varietat que es troba en aquest món de l'humor. Aquestes dues línies generals són simplement la de l'humor inautèntic i la de l'autèntic.

Es dóna molt aquest humor irreal i fictici que no sap situar-se en la vida; és estrepitós i, si es vol, divertidíssim, però totalment fals perquè és en definitiva una evasió. Una evasió de la vida, ja que per divertir-se ha de prescindir d'ella; una evasió de la realitat, ja que sols sap riure quan es tracta de coses - sense consistència, però quan es topa amb quelcom - consistent, resta vençut. És l'humor de totes aquelles persones que es veuen riure desmesuradament quan - és, segons diuen, l'hora de la gresca, però això no els serveix per enfrontar-se amb l'hora que no és de la gresca, perquè els és impossible de passar del món irreal del seu humor al món real, al món de les coses sèries.

Jo no diré pas que mai no sigui necessari aquest - humor, sinó que en alguna ocasió, serà bo usar-ne - com a distracció, degut a la complexitat i densitat d'aquell moment a fi de poder tenir després noves energies. Però aquest humor com a ingredient normal és, crec jo, altament negatiu.

I ara vaig cap a l'humor real i autèntic. Ja es pot endevinar que seguirà una línia oposada a la que acabo de descriure. És aquell que riu en la vida, que no s'evadeix de mirar fit a fit les coses, sinó que les sap veure d'un color diferent; topa amb la realitat tal com és, amb la més gran dificultat que es presenta, però sap superar-ho de tal manera que la dificultat i la mateixa realitat queda relativitzada i col. locada en el seu lloc, donant-li a la vegada un sentit molt més profund. Si convé es presenta marcat amb unes tintes de tragèdia però és aquella tragèdia còmica que lluny de desbordar la persona, la fa capç de sobreposar-se i donar el valor que el problema es mereix.

No sé pas si és veritat, però estic convençut que el dia que pel nostre món hi circulés més humor d'aquest i menys de l'altre, les coses anirien molt millor. No crec, per exemple, que una persona es cregués important, ja que la nota d'humor ajudaria a que veiés que no ho és tant, en posar-la davant d'un petit ridícul. Ni tampoc els problemes més grans alinearien ningú, sinó que, serien transformats més aviat - en una preocupació assenyada i serena. I així en una multitud de petits exemples que no val la pena ara d'anar exposant.

A Salomó se li va donar la Saviesa; el que no sé, - és si se'm concediria la meva petició.

Manuel Cervera

POEMES

No sé quin acord poètic,
senzill i natural,
tenen els moments blancs
sense boira ni enlluernament.

I et trobes innocent i sospès,
fora de l´abast del fluxe
i refluxe, inexorables,
de la vida.

Un seny passiu brota
de la tranquil. litat de l´esperit:
tot és transparent, i no llampeguen
reflexes torbadors.

4 - 61

Sempre...,
després de llarg forcejament,
"s´entrega" ma veritat
com verge pudorosa,
i en el fons, nua,
sempre...
té quelcom d´adúltera.

Sempre...
lleu
aquell contrapes
a punt de despendre´s
eternament:
la resposta difosa que s´endevina..
el meu botí de Veritat!

3 - 62

Sempre la mateixa recança...

La neu cau harmoniosa
a compàs ràpid.
No és capaç d´asserenar
mon esperit anyorat:
pau, càlida pau total,
on t´esmunys?
Sols m´ofereixes el teu esguard
geomètric,
esculturat pels borrallons de neu;
presència estàtica i freda,
lleugera pesantor de l´esperit,
inassolible...

12 - 62

L´alè de Satan, l´obscur.
Una sotana fantasmal
a compàs de "tango"

8 - 62

Manuel Medina
(I Premi Poesia "Concurs EUGE")

EL LLIBRE I UN ESCRIPTOR

Dintre d´uns dies Sant Jordi, ens dèiem uns companys. Dintre d´uns dies, 23 d´abril, la festa del llibre. Fóra bo parlar-ne. Parlar del llibre, parlar una mica de la "problemàtica" que hi ha entorn del llibre. I què millor, que parlar-ne amb un escriptor dels nostres! Tenir una conversa. Conviure per uns moments i parlar. I perdoneu si hem repetit cinc vegades el mateix verb, però és que no preteníem gran cosa més: parlar, saber, i saber per donar a conèixer, això és tot.

El llibre el trobareu a tot arreu, però l´escriptor viu a un lloc concret. L´escriptor viu al carrer Aragó a uns determinats número, pis (l´àtic, sempre millor que el principal, segons ens diu ell) i porta.

I quan diem escriptor, ens referim a JOSEP Mª. ESPINÀS.

Ens asseiem i encetem una llarga conversa.

- Al nostre país on la ràdio, cinema etc. no utilitzen la llengua catalana quin creieu que és el paper del llibre?

Crec jo que aquests factors plantegen més aviat el problema de fins a quin punt poden modificar negativament la venda de llibres i la lectura. No crec que ens hàgim d´espantar, perquè el cinema o la televisió existeixin en castellà; més aviat ens hem de preocupar de perquè la gent, ni abans d´existir el cinema o la televisió llegia. Cal, doncs, crear un hàbit nou. Es tracta de lluitar contra una ofensiva, en principi.

- I, a què respon aquest fet que ens assenyala?

Potser us semblarà pintoresc, pero crec que, el que us diré, almenys, és acceptable com a símptoma.

A casa nostra s´està molt bé fora al carrer. I si la gent es pogués estar més temps a casa, com que s´hi aburriria molt, es tancaria, i llegiria uns llibres; i no sols això, sinó que escoltaria una música, es preocuparia dels problemes personals, familiars, de la seva vida... La gent es veuria una mica obligada a pensar (cosa que no es fa gaire) i a resoldre una sèrie de problemes del país que estan pendents i ho estaran, - pràcticament, mentre f.ci sol. És un fet. Com és un fet el divorci que durant anys s´ha donat entre literatura i poble.

- Podríem dir que els setze jutges (que són sis) pretenen, amb les seves cançons, disminuir aquesta separació?

Ah sí, sí. Nosaltres pretenem donar a una societat tota la mena de cançons, que en una societat normalment constituïda, cal que hi hagi. Nosaltres procurem fer aquest tipus de cançó que creiem exigible en un país com el nostre. Ara, al costat d´això, cadascú que faci les cançons que cregui que pot fer, però com a vehicle de difusió idiomàtica, cultural, de comunicació de problemes, de reflexe d´una realitat.

Em sembla que la cançó no podia quedar per més temps abandonada.

- A què es degut l´interès per la llengua catalana?

Lògicament l´interès pel català hauria de produir-se naturalment en la infantesa, en el primer ensenyament. Però, passa una cosa curiosíssima, i és que el fet de preocupar-se del català, no és un fet natural - com hauria de ser, sinó que és un fet prova d´una maduresa personal, vital i cultural de part de certes persones. És clar, moltes vegades no s´arriba a aquest grau de maduresa suficient i llavors resulta que el català no és un problema, no és un descobriment per molta gent.

I mentre la seva senyora ens prepara el cafè, nos-

altres prosseguim, tranquil.lament, en el diàleg.

Durant aquests dies es publiquen alguns dels llibres guanyadors d'algun premi literari. Ens podríeu dir, - quina funció compleixen aquests premis?

Jo crec que els premis literaris més grossos i espectaculars compleixen una doble missió. És evident que ajuden a l'escriptor que els guanya, com no hi havia precedents al nostre país des del punt de vista econòmic. Ara bé, jo crec que tenen una altra funció, i és molt important, que és la publicitària. Avui dia en la tècnica publicitària s'exigeix aquesta acumulació, perquè la gent se n'enteri. Si de resultes d'un premi d'aquest tipus els diaris en parlen... s'ha aconseguit alguna cosa més que ajudar a un escriptor, s'ha aconseguit que aquesta societat, aquest poble, s'enterés que hi havia uns escriptors,

La literatura té dos aspectes. Una part, la important, és la de creació, i l'altra que jo anomeno el "denticlor" (i no hi tinc res a veure). La literatura catalana té perfecte dret a utilitzar la tècnica denticlor, a que la gent se n'enteri que hi ha uns premis a la literatura catalana.

- És possible en un escriptor català, o no català, el joc de la doble llengua?

Quan un fa una feina de creació, en la qual hi - aporta més o menys conscientment una experiència, - una manera d'entendre la vida, el món, és dir, fa novel.la o poesia o teatre, utilitza un idioma, que és el seu. Explicar una cosa es pot fer en qualsevol llengua, però no crear.

L'única conclusió possible, quan es dóna el fet d'un escriptor que crea en una llengua que no és la seva, és que no té personalitat, perquè si la tingués es veuria obligat a manifestar-la en un vehicle, que és un idioma determinat, el seu.

O no s'ha plantejat el problema, o no té personalitat.

Fem una petita pausa. El cafè calent, que amb tota amabilitat ens havia preparat la seva senyora, s'ha refredat del tot.

Prenem el cafè i reprenem la conversa.

- Canviant de tema i posant-nos ja en un pla més personal. Així, el seu paisatge quin fóra?

Jo prefereixo el paisatge ample, poc treballat, poc dibuixat, poc amable. Una cosa important és que, per mi, el paisatge mai no serà el lloc en què visc. El lloc en què visc no em suscita totes aquestes impressions, possibilitats que em suscita uns Monegros, com qui - va a córrer una esperiència nova. El lloc en què un viu, no és el paisatge, és el seu país.

Aquest paisatge foraster, pla, de grans superfícies d'aire, on realment veus un canvi de color de llum, - t'adones que es va fent clar i que es va fent fosc, i tota la terra i el cel es va tornant més rosat o més morat, tot això, per mi té una bellesa i una grandesa que en el meu propi país em passa inadvertit.

- No ens són pas desconegudes aquestes ganes, aquest anhel que teniu de caminar, de recórrer a peu llargues extensions, de veure coses... Ens faríeu una mica "la mística del viatjar terres"?

Jo trobo que la feina de confondre's amb el país, passejant-hi a peu, és molt important i formativa pel caràcter. A més, el repòs que suposa canviar de vida, i durant uns dies no pensar altra cosa que caminar i veure coses i no tenir preocupacions pròpies, és important.

Jo hi vaig evidentment per recollir unes notes i després fer-ne un llibre de viatges. Ara, amb aquest motiu valoro el fet que, em sembla que és convenient pel - caràcter.

Et treu també una mica del teu món habitual, de les teves limitacions, d'aquesta closca que et volta i et fa perdre la visió d'unes altres realitats. Se't donen unes possibilitats de meditació i auto-descobriment, que en el tràfec diari no s'acostumen a presentar. Dóna un estat de puresa diferent en la consideració de tots els fenòmens, capacitat d'estudiar-te a tu mateix, els teus - problemes, i de coneixer els problemes dels altres.

- Amb tot, segons deduïm dels vostres llibres, "el cafè" deu ser un dels vostres llocs privilegiats, no?

Sí, perquè els cafès són el que ens queda de les places de poble. És on s'hi troba la gent d'avui que passa per la ciutat, quan té una hora per seure...

- Quin aspecte de la vida, problema o manera de ser, - us atreu més?

Per mi és una cosa molt important la inèrcia en què viu la gent. Em fa una certa impressió aquesta fatalitat en què la gent va passant el temps, per les raons que sigui. I em preocupa aquesta possibilitat de trencar la força d'una situació i crear autènticament una vida.

- Sota aquest punt de vista -o considerades en general- quines de les vostres obres aprecieu més?

Jo em fio generalment del que em diuen. I dic generalment perquè de vegades veig que la gent té uns criteris totalment oposats.

Concretament, us puc dir que potser hi ha un llibre que té un cert interès, i és "L'home de la guitarra". Ja des d'un punt de vista més tècnic, la crítica va ser molt favorable sobre "La trampa", i "Combat de nit".

Espinàs, anys enrera, féu també poesia, i ens ha dit que, de nou, pensava fer-ne. Per això li pregumtem...

- Quin és el tipus de poesia que més us interessa?

Haig de reconeixer que el tipus de poesia catalana - que m'interessa, és la poesia que s'acosta, més que abans, a una realitat, i que planteja uns problemes que fa uns anys no es plantejaven a la poesia catalana. Per tant, per mi té un interès nou la poesia catalana d'aquest moment.

Un gran poeta, que ha escrit fa cents anys, el pots admirar purament i desinteressadament, però no t'apassiona. El poeta preferit, el que realment portes com a poeta, és aquell que té de comú amb tu una circumstància o un problema o una cosa més que la pura creació literària.

- Esteu preparant alguna obra?

Fa temps que tinc acabada una novel.la del "Despoblament del Priorat", i que es publicarà quan em decideixi a treure-la de sobre la taula i la porti a l'editor. I ara vull escriure el "Viatge a la Segarra" que és la comarca que he fet aquest estiu passat.

Ens dol haver robat, per uns moments, el temps - d'un escriptor. Pero mai no ens doldrà haver tingut una conversa amb un home de ponderada personalitat i d'una sensibilitat finíssima, com és Josep Mª Espinàs. Per això, i acabem amb unes paraules d'ell mateix, després d'una conversa, que com tota conversa no s'acaba mai, restem amb l'esperança de tornar-hi.

Miquel Raventós - Josep Gesa

Multicop - Barcelona